

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут заочно-дистанційної освіти
Кафедра економічної кібернетики бізнес економіки та інформаційних систем

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

підпис _____
ініціали, прізвище
«__» _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни «Економічна безпека підприємства»

освітня програма/спеціалізація «Маркетинг»

спеціальність 075 Маркетинг
код назва спеціальності

галузь знань 07 Управління та адміністрування
код назва галузі знань

ступінь вищої освіти бакалавр
бакалавр, магістр, доктор філософії

Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна безпека підприємства» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри економічної кібернетики бізнес економіки та інформаційних систем Протокол від 1 вересня 2023 року № 1

Полтава _2023

Укладач: Рогоза М.Є., завідувач кафедри економічної кібернетики бізнесу
економіки та інформаційних систем, д.е.н., професор

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми
Спеціальності
Ступеня

«Маркетинг»
075 Маркетинг
бакалавр

Н.В. Карпенко

підпис

ініціали, прізвище

«_____» 20____ року

Рогоза М.Є., Робоча програма з навчальної дисципліни «Економічна безпека підприємства» для здобувачів вищої освіти освітнього рівня бакалавр (заочної форми навчання) спеціальності _075 Маркетинг освітньої програми «Маркетинг» 2023-2024 навчального року. - Полтава: ПУЕТ, 2023. – 19 с.

МІСТ

Стор.

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни.....	3
Розділ 2. Перелік коментентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни.....	7
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни.....	9
Розділ 5 Система оцінювання знань студентів.....	15
Розділ 6. Інформаційні джерела.....	18
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни.....	20

Розділ 1. «Опис навчальної дисципліни»

Таблиця 1. Опис навчальної дисципліни «Економічна безпека підприємства»

Місце в структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити: основна Постреквізити: митна безпека</i>
Мова викладання	
Статус дисципліни	Основна
Курс/семестр вивчення	4 курс, 8 семестр
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів	5 кредитів, модулів 2
Денна форма навчання:	
Кількість годин: 150 – загальна кількість:	
8 год- лекції (заочна- 10 год):	
4 год.- практичні (семінарські, лабораторні) заняття:	
138 год- самостійна робота:	
- вид підсумкового контролю (ПМК):	
Заочна форма навчання	

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Економічна безпека підприємств» є отримання знань про використання теоретико-методичних основ оцінки та аналізу стану економічної безпеки підприємства для формування навичок розробки практичних рекомендацій щодо зниження ризиків підприємства та розробки антикризових заходів.

1.2. Для досягнення мети поставлені такі основні завдання:

- надання студентам системи теоретичних і прикладних знань у сфері забезпечення економічної безпеки бізнесу.
- сформувати у студентів комплекс компетенцій, достатніх для роботи за фахом в галузі забезпечення економічної безпеки бізнесу.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Економічна безпека» є:

- концептуальна постановка завдання економічної безпеки підприємства;

- вивчення системи показників, яка найбільш оптимально характеризує складові економічної безпеки;
- виявлення стимулюючих або загрожуючих факторів;
- вивчення методичних підходів до оцінки ризиків у діяльності підприємства;
- вивчення комплексу рекомендацій для зниження ризиків підприємства та розробки антикризових заходів
- визначення напрямів мінімізації загроз економічній безпеці з урахуванням стратегічних пріоритетів соціально-економічного розвитку держави.

Розділ 2. Перелік компонентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Економічна безпека підприємств» є отримання знань про використання теоретико-методичних основ оцінки та аналізу стану економічної безпеки підприємства для формування навичок розробки практичних рекомендацій щодо зниження ризиків підприємства та розробки антикризових заходів.

2.2. Для досягнення мети поставлені такі основні завдання:

- концептуальна постановка завдання економічної безпеки підприємства;
- вивчення системи показників, яка найбільш оптимально характеризує складові економічної безпеки;
- виявлення стимулюючих або загрожуючих факторів;
- вивчення методичних підходів до оцінки ризиків у діяльності підприємства;
- вивчення комплексу рекомендацій для зниження ризиків підприємства та розробки антикризових заходів;
- визначення напрямів мінімізації загроз економічній безпеці з урахуванням стратегічних пріоритетів соціально-економічного розвитку держави;
- надання студентам системи теоретичних і прикладних знань у сфері забезпечення економічної безпеки бізнесу;
- сформувати у студентів комплекс компетенцій, достатніх для роботи за фахом в галузі забезпечення економічної безпеки бізнесу.

Таблиця 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістово інтерпретувати отримані результати.</p> <p>Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки, методологію і методику проведення ідентифікації, прогнозування та оцінки загрози бізнесу в окремих напрямах його діяльності.</p> <p>Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.</p> <p>ПР2. Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності.</p> <p>ПР3. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу.</p> <p>ПР4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтovувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного та методичного інструментарію.</p> <p>ПР6. Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності.</p> <p>ПР9. Оцінювати ризики</p>	<p>Програмні компетентності відповідно до освітньо-професійної програми:</p> <p>СК07. Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів.</p> <p>СК11. Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків.</p> <p>СК12. Здатність обґрунтовувати, презентувати і впроваджувати результати досліджень у сфері маркетингу.</p> <p>СК13. Здатність планування і провадження ефективної маркетингової діяльності ринкового суб'єкта в кросфункціональному розрізі.</p>

<p>провадження маркетингової діяльності, встановлювати рівень невизначеності маркетингового середовища при прийнятті управлінських рішень.</p> <p>ПР11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта. ПР12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним. ПР13. Відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи</p>	
--	--

Розділ 3. «Програма навчальної дисципліни»

Тема 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Розвиток наукової категорії «економічна безпека», Проблеми та необхідність захисту підприємницької діяльності. Основні принципи та рівні економічної безпеки. Об'єкти економічної безпеки. Економічна безпека держави та регіону.

Тема 2. ПОНЯТТЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Сутність поняття «економічна безпека підприємства». Головна та функціональні цілі економічної безпеки підприємства. Об'єкти і суб'єкти економічної безпеки підприємства. Економічна безпека підприємства як елемент у системі економічної безпеки держави та її складові. Формування структури рівнів управління захистом підприємницької діяльності.

Тема 3. ЗАГРОЗИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕЦІ ПІДПРИЄМСТВА

Система економічного захисту підприємства. Система заходів забезпечення безпеки підприємства.

Тема 4. ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Поняття загрози економічній безпеці, форми її прояву . Суб'єкти, які є носіями загроз. Види та класифікація загроз економічній безпеці.

Тема 5. СИСТЕМА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Сутність поняття «система економічної безпеки» СЕБ, її завдання. Принципи створення та елементи системи економічної безпеки (СЕБ)

підприємства, її елементи. Характеристика системи економічної безпеки підприємства. Цілі, завдання та функції системи економічної безпеки підприємства. Людський фактор у системи захисту персоналу. Види співробітництва працівників на підприємстві.

Тема 6. СТРАТЕГІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Елементи стратегії економічної безпеки. Сутність та види стратегій економічної безпеки. Формування органів і механізмів забезпечення економічної безпеки підприємства. Функції управління безпекою бізнесу. Етапи управління безпекою бізнесу. Методи управління безпекою бізнесу. Алгоритм проведення функціонального аналізу заходів щодо забезпечення належного рівня економічної безпеки підприємства.

Тема 7. ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Служба безпеки: цілі, задачі, структура, напрями діяльності. Кадрове забезпечення служби безпеки.

Тема 8. АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Підходи до дослідження економічної безпеки підприємства. Провідний функціональний рівень економічної безпеки підприємства.

Тема 9. МЕТОДИ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Інтегральна оцінка рівня економічної безпеки підприємства. Значення і роль інтегральної оцінки рівня економічної безпеки. Поняття і сутність критерію економічної безпеки підприємства. Діагностика рівня економічної безпеки підприємства.

Тема 10. ОЦІНКА РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Відтворювальний, нормативний, графічний, ресурсний, функціональний, імовірнісний, системний методи визначення рівня економічної безпеки підприємства.

Тема 11. МОДЕЛЮВАННЯ РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Економічна сутність моделювання рівня економічної безпеки методом найменших квадратів. Фактори, які впливають на рівень економічної безпеки за багатофакторним кореляційно-регресійним аналізом. Економетричні моделі оптимізації рівня економічної безпеки підприємства.

Тема 12. КАРТА РИЗИКУ-ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВО

Поняття карти ризиків. Зміст етапів картографування ризиків на підприємстві. Зміст кроків процесу розробки карти ризиків на підприємстві. Формування бізнес-моделі взаємозв'язку оцінки рівня економічної безпеки підприємства та заходів її забезпечення.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4. Тематичний план навчальної дисципліни «Економічна безпека підприємства» (ДЕННА та заочна форма навчання з урахуванням самостійної та аудиторної роботи)

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та практичного заняття в розрізі тем	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ					
Тема 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ПЛАН 1.1 Розвиток наукової категорії «економічна безпека» 1.2 Необхідність захисту підприємницької діяльності 1.3 Тлумачення, принципи та рівні економічної безпеки 1.4 Об'єкти економічної безпеки 1.5 Економічна безпека держави 1.6 Економічна безпека регіону	2	Практичне заняття №1 Тема: Теоретико-методологічні основи економічної безпеки підприємства Теретичні питання: Сутність системи економічної безпеки підприємства Підходи до визначення сутності категорій безпеки, економічної безпеки, системи економічної безпеки та менеджменту безпеки, термінологічний взаємозв'язок понять в системі економічної безпеки. Класифікація загроз економічній безпеці підприємства (ЕБП). Способи забезпечення економічної безпеки підприємства. Завдання: Підготувати звіт з практичного заняття(у виді - реферативого повідомлення та розмістити у - практичне заняття №1 дистанційного курсу навчальної дисципліни.	2	Опрацювати теоретичний матеріал за темою 1 та практичного заняття 1.	13
Тема 2. ПОНЯТТЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ПЛАН 2.1 Історія існування поняття «економічна безпека підприємства» 2.2 Головна та функціональні цілі економічної безпеки підприємства 2.3 Об'єкти i суб'єкти економічної безпеки підприємства 2.4 Економічна безпека підприємства як елемент у системі економічної безпеки держави	2	Практичне заняття № 2 Тема: Управління системою економічної безпеки підприємства: сутність, завдання, суб'єкти, об'єкти та принципи Теретичні питання: Складові елементи процесу управління системою економічної безпеки підприємства. Принципи побудови та функціонування комплексної системи економічної безпеки підприємства. Суб'єкти управління системою економічної безпеки. Логіко-структурна модель формування механізмів управління системою економічної безпеки		Опрацювати теоретичний матеріал за темою 2 та практичного заняття 2	13

2.5 Складові економічної безпеки підприємства 2.6Формування структури рівнів управління захистом підприємницької діяльності (самостійне виконання)		<p>підприємства.</p> <p>Впровадження сучасних технологій управління.</p> <p>Структурні принципи функціонування системи економічної безпеки підприємства.</p> <p>Структуризація процесу формування системи економічної безпеки підприємств.</p> <p>Завдання: Підготувати звіт з практичного заняття(у виді - реферативого повідомлення та розмістити у - практичне заняття №2 дистанційного курсу навчальної дисципліни. (самостійне виконання)</p>		
Тема 3. ЗАГРОЗИ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ ПІДПРИЄМСТВА ПЛАН 3.1 Система економічного захисту підприємства 3.2 Система заходів забезпечення безпеки підприємства (самостійне виконання)		<p>Практичне заняття № 3</p> <p>Тема: Загрози економічній безпеці підприємства</p> <p>Теретичні питання:</p> <p>Ризики і загрози економічній безпеці підприємств</p> <p>Сутність понять «виклик», «кризис», «загроза», «небезпека», їх ієрархічна схема відображення взаємозв'язку та вплив на економічну безпеку підприємства.</p> <p>Класифікація загроз, викликів та ризиків.</p> <p>Визначення ризиків у діяльності підприємства.</p> <p>Організація управління економічними ризиками в процесі підприємницької діяльності.</p> <p>Алгоритм формування системи економічної безпеки підприємства.</p> <p>Завдання: Підготувати звіт з практичного заняття(у виді - реферативого повідомлення та розмістити у - практичне заняття №3 дистанційного курсу навчальної дисципліни. (самостійне виконання)</p>	Опрацювати теоретичний матеріал за темою 3 та практичного заняття 3	13
Тема 4. ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ПЛАН 4.1 Поняття загрози економічній безпеці, форми її прояву 4.2 Суб'єкти, які є носіями загроз. Види загроз 4.3 Класифікація загроз		<p>Практичне заняття № 4</p> <p>Тема: . Загрози економічній безпеці підприємства: інформаційно-аналітичне середовище економічної безпеки підприємства</p> <p>Теретичні питання:</p> <p>Поняття загрози економічній безпеці, форми її прояву</p> <p>Суб'єкти, які є носіями загроз.</p> <p>Види загроз</p> <p>Класифікація загроз економічній безпеці</p> <p>Завдання: Підготувати звіт з</p>	1 Опрацювати теоретичний матеріал за темою 4 та практичного заняття 4	13

економічній безпеці (самостійне виконання)		практичного заняття(у виді - реферативого повідомлення та розмістити у - практичне заняття №4 дистанційного курсу навчальної дисципліни. (самостійне виконання)			
Тема 5. СИСТЕМА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ПЛАН 5.1 Сутність поняття «система економічної безпеки» СЕБ, її завдання 5.2 Принципи створення та елементи системи економічної безпеки (СЕБ) підприємства, її елементи 5.3 Характеристика системи економічної безпеки підприємства 5.4 Цілі, завдання та функції системи економічної безпеки підприємства 5.5 Людський фактор у системі захисту персоналу Види співробітництва працівників на підприємстві. (самостійне виконання)	2	Практичне заняття № 5 Тема: Система економічної безпеки підприємства: служба безпеки підприємства Теретичні питання: Поняття служби безпеки підприємства як підсистеми підприємства. Порядок створення і ліквідації служби безпеки. Забезпечення служби безпеки нормативними документами, матеріально -технічними ресурсами, кадрами та коштами. Загальні функції та напрямки діяльності служби безпеки. Співпраця служби безпеки з іншими підрозділами підприємства. Режимна діяльність служби безпеки підприємств в системі економічної безпеки (СЕБП). Завдання: Підготувати звіт з практичного заняття(у виді - реферативого повідомлення та розмістити у - практичне заняття №5 дистанційного курсу навчальної дисципліни. (самостійне виконання)	2	1. Опрацювати теоретичний матеріал за темою 5 та практичного заняття 5.	13
Тема 6. СТРАТЕГІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПЛАН 6.1 Елементи стратегії економічної безпеки 6.2 Сутність та види стратегій економічної безпеки 6.3 Формування органів і механізмів забезпечення економічної безпеки підприємства 6.4 Функції управління безпекою бізнесу 6.5 Етапи управління безпекою бізнесу 6.6 Методи управління безпекою бізнесу 6.7 Алгоритм проведення функціонального аналізу заходів щодо забезпечення належного рівня економічної безпеки підприємства Завдання: Підготувати звіт з		практичне заняття № 6-7 Тема: Стратегія економічної безпеки. Теретичні питання: 1 Елементи стратегії економічної безпеки 2 Сутність та види стратегій економічної безпеки 3.Формування органів і механізмів забезпечення економічної безпеки підприємства 4 Функції управління безпекою бізнесу 5 Етапи управління безпекою бізнесу 6 Методи управління безпекою бізнесу 7 Алгоритм проведення функціонального аналізу заходів щодо забезпечення належного рівня економічної безпеки підприємства Завдання: Підготувати звіт з		Опрацювати теоретичний матеріал за темою 6 та практичного заняття №6-7	13

безпеки підприємства (самостійне виконання)		практичного заняття(у виді - реферативого повідомлення та розмістити у - практичне заняття №6 дистанційного курсу навчальної дисципліни. (самостійне виконання)		
Всього по модулю	4		2	78

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРАКТИЧНІ УНСТРУМЕНТИ УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 7. ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ПЛАН 7.1 Служба безпеки: цілі, задачі, структура, напрями діяльності 7.2 Кадрове забезпечення служби безпеки	1	Практичне заняття № 8-9 Тема: Основні підходи до дослідження економічної безпеки підприємства :Кадрова безпека в управлінні системи економічної безпеки підприємства (СЕБП) Теоретичні питання: Суть понять «лояльність персоналу» та «кадрова безпека» в СЕБП. Аналіз процесу впливу персоналу як ключової мікроекономічної загрози економічній безпеці підприємств. Фактори, що сприяють поширенню економічної злочинності. Характеристика персоналу за типами особистості як потенційної загрози. Взаємозв'язок процесу управління лояльністю працівників підприємства з рівнем його конкурентоспроможності та СЕБП. Завдання: Підготувати звіт з практичного заняття(у виді - реферативого повідомлення та розмістити у - практичне заняття №7 дистанційного курсу навчальної дисципліни.	1	Опрацювати теоретичний матеріал за темою7 та практичного заняття 8-9	13
Тема 8. АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ПЛАН 8.1 Підходи до дослідження економічної безпеки підприємства 8.2 Провідний функціональний рівень економічної безпеки підприємства	1	Практичне заняття № 10 Тема: Моніторинг, прогнозування та контроль в управлінні системою економічної безпеки підприємства Теоретичні питання: 1.Підходи до оцінювання стану економічної безпеки підприємства. 2.Індикатори оцінювання стану економічної безпеки підприємства за функціональними складовими. 3.Суть процесів моніторингу, прогнозування та контролю в системі економічної безпеки підприємства. 4.Рівні безпеки підприємства за		Опрацювати теоретичний матеріал за темою 8 та практичного заняття 10.	12

		<p>функціональними складовими.</p> <p>5.Прогнозування та контроль в управлінні системою економічної безпеки підприємства.</p> <p>Завдання: Підготувати звіт з практичного заняття(у виді - реферативого повідомлення та розмістити у - практичне заняття №8 дистанційного курсу навчальної дисципліни.. (самостійне виконання)</p>		
Тема 9. МЕТОДИ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ПЛАН 9.1 Інтегральна оцінка рівня економічної безпеки підприємства 9.2 Значення і роль інтегральної оцінки рівня економічної безпеки 9.3 Поняття і сутність критерію економічної безпеки підприємства 9.4 Діагностика рівня економічної безпеки підприємства	2	<p>Практичне заняття № 11.</p> <p>Тема: Інтегральна оцінка рівня економічної безпеки підприємства</p> <p>Теоретичні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Значення і роль інтегральної оцінки рівня економічної безпеки. 2.Поняття і сутність критерію економічної безпеки підприємства. 3.Діагностика рівня економічної безпеки підприємства. <p>Завдання: Підготувати звіт з практичного заняття(у виді - реферативого повідомлення та розмістити у - практичне заняття № 9 дистанційного курсу навчальної дисципліни.. (самостійне виконання)</p>	1 Опрацювати теоретичний матеріал за темою 9 та практичного заняття 11	13
Тема 10.ОЦІНКА РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ПЛАН 10.1 Відтворювальний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства 10.2 Нормативний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства 10.3 Графічний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства 10.4 Ресурсний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства 10.5 Функціональний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства 10.6 Імовірнисний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства 10.7 Системний метод		<p>Практичне заняття № 12-13.</p> <p>Тема: . Методи визначення рівня економічної безпеки підприємства</p> <p>Теоретичні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Відтворювальний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства 2 Нормативний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства 3 Графічний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства 4 Ресурсний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства .5 Функціональний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства 6 Імовірнисний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства 7 Системний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства <p>Завдання: Підготувати звіт з практичного заняття(у виді - реферативного повідомлення та</p>	1 Опрацювати теоретичний матеріал за темою 10 та практичного заняття 12-13	13

визначення рівня економічної безпеки підприємства (самостійне виконання)		розмістити у - практичне заняття № 10 дистанційного курсу навчальної дисципліни. (самостійне виконання)		
Тема 11. МОДЕЛЮВАННЯ РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ПЛАН 11.1 Економічна сутність моделювання рівня економічної безпеки методом найменших квадратів 11.2 Фактори, які впливають на рівень економічної безпеки за багатофакторним кореляційно-регресійним аналізом 11.3 Економетричні моделі оптимізації рівня економічної безпеки підприємства (самостійне виконання) (самостійне виконання)		Практичне заняття № 14 Тема: Економічна сутність моделювання рівня економічної безпеки методом найменших квадратів Теоретичні питання: 1. Фактори, які впливають на рівень економічної безпеки за багатофакторним кореляційно-регресійним аналізом 2. Економетричні моделі оптимізації рівня економічної безпеки підприємства регресійним аналізом 3 Економетричні моделі оптимізації рівня економічної безпеки підприємства Завдання: Підготувати звіт з практичного заняття(у виді - реферативого повідомлення та розмістити у - практичне заняття № 11 дистанційного курсу навчальної дисципліни. (самостійне виконання)	Опрацювати теоретичний матеріал за темою 11 та практичного заняття 14	13
Тема 12. КАРТА РИЗИКУ-ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ПЛАН 12.1 Поняття карти ризиків 12.2 Зміст етапів картографування ризиків на підприємстві Зміст кроків процесу розробки карти ризиків на підприємстві 12.3 Зміст кроків процесу розробки карти ризиків на підприємстві 12.4 Формування бізнес-моделі взаємозв'язку оцінки рівня економічної безпеки підприємства та заходів її забезпечення (самостійне виконання)		Практичне заняття № 15 Тема: Організація управління підприємством на основі забезпечення його економічної безпеки. Карта ризику-ефективний інструмент оцінки економічної безпеки підприємства. Теоретичні питання: 1 Поняття карти ризиків 2 Зміст етапів картографування ризиків на підприємстві Зміст кроків процесу розробки карти ризиків на підприємстві 3 Зміст кроків процесу розробки карти ризиків на підприємстві 4 Формування бізнес-моделі взаємозв'язку оцінки рівня економічної безпеки підприємства та заходів її забезпечення Завдання: Підготувати звіт з практичного заняття(у виді - реферативого повідомлення та розмістити у - практичне заняття № 12 дистанційного курсу навчальної дисципліни. (самостійне виконання)	1.Опрацювати теоретичний матеріал за темою12. Опрацювати теоретичний матеріал за темою 12 та практичного заняття 15	13
		Практичне заняття 16:	1	2

		підсумкове заняття			
Всього по модулю 2	4		2		80
ВСЬОГО	150	8	4		138

Розділ 5. «Система оцінювання знань студентів»

Таблиця 5. Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
За умови підсумкового контролю – ПМК	
Модуль 1 (теми 1-6): обговорення матеріалу занять (до 5- бали); виконання навчальних завдань (до 18 балів: до 3 балів за виконане одне практичне завдання); завдання самостійної роботи (до 10 балів);	30
Модуль 2 (теми 7-12): обговорення матеріалу занять (до 3- бали); виконання навчальних завдань (до 24 балів: до 3 балів за виконане одне практичне завдання); завдання самостійної роботи (до 10 балів);	30
Підсумкове тестування	40
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за всіма видами робіт з навчальної дисципліни

Форми роботи	Вид роботи	Бали
Навчальна		10
Науково-дослідна	1.Участь у наукових гуртках	10
	2.Участь у наукових студентських конференціях (університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних)	20

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 6. Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

- Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання**

- Політика зарахування результатів неформальної освіти: Студент, що має сертифікати, свідоцтва, дипломи, які отримані знання здобуті у результаті у неформальної або формальної освіти, має право на часткове перезарахування результатів за відповідними темами курсу:
<http://www.puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>,
http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zarахування_rezultativ_neformalnoyi_osvity.pdf

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти.

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: Виконані практичні завдання здаються протягом тижня в електронному вигляді (надсилаються до дистанційного курсу навчальної дисципліни у розділі до кожного практичного заняття/лабораторної роботи). Індивідуальні завдання виконуються самостійно та здаються до модульної контрольної роботи в електронному вигляді ДК(дистанційного курсу). Роботи, які здаються з порушенням терміну без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (зниження проводиться на-25%).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>.

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-povt-navch.pdf.

- **Політика щодо відвідування:** відвідування занять є обов'язковим компонентом у освітньому процесі. За об'ективних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) на дистанційному курсі навчальної дисципліни - за індивідуальним графіком і за погодженням із провідним викладачем та обов'язковим виконанням всіх завдань передбачених силабусом та робочою програмою навчальної дисципліни.

- **Політика щодо академічної добросесності:** студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну добросесність» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf); усі індивідуальні завдання виконуються студентом самостійно, у випадку виявлення plagiatu, завдання не зараховуються. Списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

В ПУЕТ діють: Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf.

Положення про академічну добrochesnість https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного plagiatу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannya-vypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>.

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-proporyadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>; інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-apel_pidscontr.pdf

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>.

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>.

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhytiedadzialnosti/>.

Розділ 6. «Інформаційні джерела»

Основна:

Нормативно-правові документи

1. Про затвердження Змін до Плану роботи Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку на 2019 рік і Змін до Плану роботи Комітетів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку на 2019 рік [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nssmc.gov.ua>

2. Про Антимонопольний комітет України. Верховна Рада України; Закон від 26.11.1993 № 3659-XII. Редакція від 02.08.2017, підстава - 1555-VII [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>

3.Про акціонерні товариства. Верховна Рада України; Закон від 17.09.2008 № 514-VI. Редакція від 01.01.2019, підстава - 2210-VIII. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua>

4. Про затвердження Принципів корпоративного управління. № 571, 11.12.2003. Прийняття від 22.07.2014. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.nau.ua>

5. Про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку Президент України; Указ, Положення від 23.11.2011 № 1063/2011 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>

6. Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. Президент України; Указ, Положення від 23.11.2011 № 1070/2011 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>

7. Про прокуратуру. Верховна Рада України; Закон від 05.11.1991 № 1789-XII <http://zakon4.rada.gov.ua>

8. Про господарські товариства. Закон України Відомості Верховної Ради України (ВВР), № 1576-12 із змінами, внесеними згідно із Законом № 357-V (357-16) від 16.11.2006. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>

9. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців. Закон України Відомості Верховної Ради України (ВВР), від 15.05.2003 р. № 755-ІУ // ВВР України. 2003. № 15. с. 203

10. Про охорону праці. Верховна Рада України; Закон від 14.10.1992 № 2694-XII (Редакція станом на 18.11.2012). // ВВР України. 2012

11. Про Фонд державного майна України. Верховна Рада України; Закон від 09.12.2011 № 4107-VI [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>

12. Стратегія національної безпеки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/287/2015>.

13. Про основи національної безпеки України : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/964-15>.

Базова:

Васильців Т.Г., Економічна безпека підприємництва України: стратегія та механізми зміцнення: Монографія. – Львів: Арал, 2008. – 384с. ISBN 978-966-397-101-2.- режим доступу- <http://ird.gov.ua/irdp/p20080802.pdf>.

Дробний Б. М., Кадрова та інтелектуальна безпека підприємства // Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького: [Електронний ресурс] – Режим доступу:

http://www.rusnauka.com/43_DWS_2015/Economics/10_203131.doc.htm

Іванюта Т. М. Економічна безпека підприємства: Навч. посіб./ Т. М. Іванюта, А. О. Зайчковський. – К.: ЦУЛ, 2009. – 256 с. – режим доступу - <https://subject.com.ua/pdf/61.pdf>.

Роженко О.В., Лекції з дисципліни «Управління економічною безпекою підприємства»[Текст] / Мво освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. ТуганБарановського, каф.підприємництва і торгівлі; уклад. О.В. Роженко. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2016. – 136с.- режим доступу - http://elibrary.donnynet.edu.ua/1422/1/Rozhenko_KL_2016_12.pdf

Рогоза М.Є.Кузьменко О.К., Кропивка О.Г., Інформаційна безпека підприємства: сутність, технологія забезпечення, методи оцінки та моделі/Соціально-економічний розвиток України: моделі, механізми, стратегії: монографія/ М.Є. Рогоза, В.І. Перебийніс, К.Ю. Вергал, О.К Кузьменко, Ж.А. Кононенко, Г.В. Карнаухова, Г.А. Рыжкова, В.М. Чубай та ін.; за наук. ред. д.е.н., проф. М.Є. Рогози– Полтава, ПУЕТ, 2021. – С.125-146; <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/11429>;

Рогоза М. Є., Перебийніс В.І., Кузьменко О. К., Карнаухова Г. В., Управління економічною безпекою: аналітико-інформаційний аспект діагностики та прийняття рішень/ М. Є. Рогоза ,В.І. Перебийніс, О. К. Кузьменко, Г. В. Карнаухова // Економічний вісник Донбасу.-Київ, 2021/№

2(64).C. 69-77.- DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2021-2\(64\)-69-77](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2021-2(64)-69-77); режим доступу: [http://www.evd-journal.org/download/2021/2\(64\)/07-Rogoza.pdf](http://www.evd-journal.org/download/2021/2(64)/07-Rogoza.pdf);

Рогоза М. Є., Перебийніс В. І., Кузьменко О. К., Миколенко І. Г. Стратегії розвитку агропродовольчого комплексу в контексті економічної та енергетичної безпеки. / Вісник економічної науки України. 2021. № 1 (40). С. 3-8. doi: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.1\(40\).3-8](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.1(40).3-8).

Rogoza, M. Ye., Perebyynis, V. I., Kuzmenko, O. K., Mykolenko, I. H. (2021). Agri-food Complex Development Strategies in Context of Economic and Energy Security. Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrayni, 1 (40), pp. 3-8. doi: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.1\(40\).3-8](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.1(40).3-8)

Додаткова:

АКІМОВА Л. М., Становлення системи економічної безпеки держави в Україні: сутність, рівні, складники/ Публічне адміністрування: теорія та практика, 2018, вип. 1(19). – режим доступу - [http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2018-01\(19\)/3.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2018-01(19)/3.pdf)

Барташевська Ю.М., Економічна безпека підприємства:

фактори впливу та шляхи забезпечення (Університету імені Альфреда Нобеля) – режим доступу - <http://www.economyandsociety.in.ua/journal-7/14-stati-7/520-bartashevska-ya-m>

Барташевська Ю.М., Економічна безпека підприємства: фактори впливу та шляхи забезпечення (Університету імені Альфреда Нобеля) / ЕКОНОМІКА І СУСПІЛЬСТВО. Випуск № 7 / 2016. – С.189-194. – режим доступу - http://www.economyandsociety.in.ua/journal/7_ukr/32.pdf

Варналій З. С. Економічна безпека: Навч. посіб. / за ред. З. С. Варналія. – К.: Знання, 2009. – 647 с.

Економічна безпека України: монографія/ [Федоренко В.Г., Грищенко І.М., Новікова О.Ф., Ольшанська О.В., Мельник А.О., Воронкова Т.Є., Денисенко М.П., Фащевський М. І., Махіня Р.А., Джинчарадзе Н.Г., Гайдуцький І. П., Борецька Н.П., Малютін О.К., Бреус С.В., Палиця С.В., Федоренко С.В., Грищенко А.І., Янковець Т.М., Шацька З.Я., Фокіна-Мезенцева К.. В., Сидорчук О.Г., Кузнецова А. І., Пінчук Ю.Б., Пясківська М.С.]; за ред. В.Г. Федоренка, І.М. Грищенка, Т.Є. Воронкової – К. : ТОВ «ДКС центр», 2017. – 462 с.- режим доступу - https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/9337/2/Ekonomicna_bezpreka_Ukrainy_mono_Titul_Zmist_Vstup.pdf.

Козаченко Г.В., Адаменко Т.М., (Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля), Економічна безпека підприємства: аналіз наявних визначень. Режим доступу-
<http://repository.nupp.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/PoltNTU/170/%D0%9A%D0%BE%D0%B7%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%90%D0%B4%D0%B0%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BA%D0%20%D0%BD%D0%BA%D0%20%D0%BD%D0%BB%D1%96%D0%BF%D0%BD%D0%BA%D0%20%D0%BD%D0%BA%D0%20%D0%BD%D0%BB%D1%85%20>

Лебедко С. А. ,(Київська державна академія водного транспорту імені гетьмана Петра Конєвича-Сагайдачного), Систематизація теоретичних підходів до визначення поняття «економічна безпека підприємства»/ Ефективна економіка № 11, 2015.- <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4512>.

Навчальні посібники

Економічна безпека підприємства: навчальний посібник до виконання практичних занять та реферату [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. денної та заочної форм навчання першого бакалаврського рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «Економіка і бізнес» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: М. В. Шашина. С. О. Тульчинська Електронні текстові данні (1 файл: 208 Кбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 70 с.-
https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/55883/1/Shashyna_TulchynsKa_np_ebp.pdf.

Алькема В.Г., Літвін Н.М., Кириченко О.С. Економічна безпека інноваційного підприємства: Навчальний посібник / В.Г. Алькема, Н.М. Літвін, О.С. Кириченко. – К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2015. – 320 с.-
https://library.krok.edu.ua/media/library/category/navchalni-posibniki/alkema_0012.pdf.

Ортинський В. Л. Економічна безпека підприємств, організацій та установ Економічна безпека підприємств, організацій та установ: навч. посібник / В. Л. Ортинський, І. С. Керницький, З. Б. Живко . – Київ : Правова єдність, 2009 . – 542 с.

Отенко І. П. Економічна безпека підприємства: Навч. посіб./ І. П. Отенко, Г. А. Іващенко, Д. К. Воронков. – Харків: ХНЕУ, 2012. – 256 с.

Ярова Ю. О., Артеменко Л. П., Структура економічної безпеки підприємства в умовах кризи (Національний технічний університет України «КПІ») режим доступу -
<http://ev.fmm.kpi.ua/article/view/80129>.

Електронні ресурси:

1. Нормативна база (будь-які правові пошукові системи, включно системи, що розташовані на офіційних сайтах в мережі Інтернет відповідних органів).
2. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського – www.biblvernad.org.ua.
3. Офіційний сайт Національного банку України- www.bank.gov.ua
4. Офіційний сайт Національного Комітету статистики України -www.ukrstat.gov.ua
5. **Безпека підприємництва** : моногр. у складі міжнар. автор. кол. / [Рибальченко Л. В., Рижков Е. В., Тютченко С. М. та ін.]. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. – 180 с.-
<https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/5933/1/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F%20%D1%81%20%D0%BE%D1%82%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%20%D1%80%D0%B8%D1%81%20%D0%94%D0%93%D0%A3%D0%92%D0%94%202020.pdf>;
6. **Економічна безпека підприємства**: підручник . 2020.-
<http://elar.naiau.kiev.ua/jspui/bitstream/123456789/17593/1/%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D0%B1%D0%BA%D0%BF%D1%96%D0%BA%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BA%D0%BF%D1%96%D0%BA.pdf>;

Розділ 7. «Програмне забезпечення навчальної дисципліни»

Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office

- Microsoft PowerPoint;
- Microsoft Word;
- Microsoft Excel.